

datum 7 april 2020
onderwerp onderzoek Panteia
aantal pagina's 3

Geachte lezer,

Voor u ligt de eindrapportage van het effectonderzoek naar het programma Mentoren op Zuid. In deze begeleidende brief geven de uitvoerende partners binnen dit programma graag aan welke inzichten zij hieruit hebben opgedaan en hoe zij in de toekomst verder zullen bouwen aan een sterk programma.

Aanpak Mentoren op Zuid

Mentoren op Zuid is een grootschalig mentorprogramma dat zich richt op scholieren op Rotterdam-Zuid. Studenten van de Hogeschool Rotterdam en van de Thomas More Hogeschool worden als klas gekoppeld aan een klas leerlingen van een vo- of po-school. Daarbinnen worden de studenten één op één gekoppeld aan een leerling om vervolgens gedurende twintig uur mentoring te verzorgen. Dit gebeurt één tot anderhalf uur per week. Het is school-based mentoring – wat wil zeggen dat de mentoring op de vo of po-school plaatsvindt en de studenten worden begeleid door een docent van de hogeschool. De studenten krijgen, bij succesvolle afronding van het traject, studiepunten toegekend. Zowel de studenten als de leerlingen leren van elkaar; een win-win situatie.

Mentoren op Zuid is in opdracht van Stichting De Verre Bergen (SDVB) uitgebreid onderzocht door Panteia. Panteia heeft een effectonderzoek uitgevoerd. Hiervoor heeft de organisatie gegevens uit schoolregistratiesystemen gehaald en middels enquêtes informatie verzameld, waarover in onderhavig rapport is gerapporteerd. Er zijn ook twee procesevaluaties uitgevoerd, waarvan de laatste voor een deel gericht was op de praktijk van de mentoring (observaties).

Deelnemers aan Mentoren op Zuid zéér tevreden

Uit het rapport wordt duidelijk dat de tevredenheid over de mentoring hoog is. In schooljaar 2015-2016 was de tevredenheid van mentoren over de training die zij voorafgaand aan de mentoring kregen lager dan het jaar er na. Volgend op de evaluatie is de training verbeterd met als gevolg dat de tevredenheid van mentoren daarover het jaar er na is toegenomen. Uit de twee procesevaluaties blijkt dat ook alle betrokken partners (docenten van de HR, het programmateam en docenten van de vo-scholen) tevreden tot zeer tevreden waren. In het algemeen wordt het een waardevol programma voor de ontwikkeling en het welzijn van de leerlingen gevonden en is men zeer tevreden over de kwaliteit van de uitvoering. Dit komt overeen met het draagvlak onder deelnemers dat het programmateam opmerkt in de dagelijkse praktijk.

Het programma biedt kansen

Daarnaast biedt het onderzoek aanwijzingen dat de effectiviteit wordt verhoogd indien mentoring vaker één op één plaatsvindt en indien mentor en mentee daadwerkelijk elke les aanwezig zijn. Dit komt overeen met bevindingen in literatuur over mentoring. Als mentoring aan deze voorwaarden

voldoet, dan is de sociaal-emotionele ontwikkeling van mentees (self-efficacy en schoolbetrokkenheid) beter dan wanneer mentoring niet aan deze voorwaarden voldoet. Dit geldt ook voor de houding ten opzichte van huiswerk maken. Volgend op deze resultaten heeft het programmateam extra ingezet op het matchen van klassen die even groot zijn om één op één mentoring te realiseren. Ook biedt het programma kansen op het gebied van loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB). Deze neemt toe met de tevredenheid van de mentee over de relatie met de mentor. De ontwikkeling van LOB zou vooral verbeteren bij mentees die tevreden zijn over hun mentor.

Omstandigheden van het onderzoek

De doelen van de mentor-mentee koppels zijn per koppel verschillend, ieder koppel kan immers aan een eigen leerdoel werken. Grofweg zijn de doelen in te delen in drie categorieën: sociaal-emotionele ontwikkeling, schoolprestaties en loopbaanoriëntatie. Dit zijn ook de effectenmaten die gemeten zijn. Het is lastig gebleken om de effectiviteit van het programma in kaart te brengen door de diversiteit van doelen en een beperkt inzicht in de specifieke doelen waaraan een koppel heeft gewerkt. Daarnaast bleek er een klein aantal controleklassen beschikbaar. Een aantal controleklassen bleek gaandeweg tóch mentoring te hebben gehad waardoor zij achteraf niet konden worden opgevoerd als controleklas. Doordat er onvoldoende controleklassen beschikbaar waren konden geen uitspraken worden gedaan over verschillen tussen de deelnemende scholen. Met voldoende controleklassen en inzicht in de doelen waar per koppel aan gewerkt is, kan een beter oordeel over de effecten worden verkregen.

Positieve lessen en een vooruitblik

Dit onderzoek is een van de manieren waarop SDVB het programma evalueert, naast het frequente contact met het programmateam en de praktijk, observaties en verzamelde gegevens. In collegejaar 2017-2018 is een studentmentorapp geïntroduceerd. Deze is in 2018-2019 verder ontwikkeld. Middels de studentmentorapp kunnen activiteiten van studenten, aanwezigheid en doelen waaraan gewerkt wordt per mentorsessie gemonitord worden. De structuur van de app zorgt voor structureel methodisch werken (voorbereiden en reflecteren). Tevens biedt de app mogelijkheden voor verder wetenschappelijk onderzoek. Deze onderzoekslijn wordt in het schooljaar 2019-2020 verder vormgegeven, in samenwerking met verschillende lectoraten van de Hogeschool Rotterdam.

Hogeschool Rotterdam, Expertisecentrum Maatschappelijke Innovatie, Thomas More Hogeschool, Stichting De Verre Bergen, en het scholenveld van Rotterdam vormen gezamenlijk de Stichting Student Mentoren Rotterdam (SSR). SSR heeft vertrouwen in de grote waarde die het programma heeft voor de deelnemers en betrokken partijen.

Dit motiveert om het programma verder uit te breiden en nog beter te integreren in de praktijk van de deelnemende onderwijsinstellingen en scholen en om binnen het programma aan alle betrokkenen continue aandacht te vragen voor het belang van de juiste randvoorwaarden waarbinnen het uitgevoerd wordt. Ook geeft het aanleiding om gezamenlijk te verkennen hoe de inzet van studentmentoren na afloop van het succesvol afronden van MoZ verder verlengd kan worden.

Op deze manier kan er nog meer uit de mentorrelatie en ervaring van de mentoring gehaald worden.
De maatschappelijke betrokkenheid van de mentor wordt zodoende verstrekt.

Wij wensen u veel leesplezier,

Hoogachtend,

J. Kweekel
Voorzitter Stichting Studentementoren Rotterdam

R.O. Prins
Directeur Stichting De Verre Bergen